

adrenaline (Europese aanbeveling²) aanbevolen; het is niet duidelijk of 0,5 mg adrenaline betere resultaten geeft qua stoppen van de anafylactische reactie dan 0,3 mg adrenaline. In het Repertorium wordt bij volwassenen een dosis van 0,4 à 0,5 mg adrenaline aanbevolen.

- In verband met de *naaldlengte*. Gezien de kortere naald van de auto-injectoren kan intramusculaire injectie van adrenaline inderdaad niet bij alle patiënten gewaarborgd worden. Volgens een aantal studies komt bij ongeveer 10% van de personen adrenaline in de subcutane vetlaag terecht, met tragere resorptie tot gevolg. Met deze beperking dient rekening gehouden te worden. Urgentie-artsen merken wel op dat door druk op de pen voor auto-injectie de afstand tussen het begin van de subcutane laag en de spierlaag kan worden verminderd.

- In verband met de *houdbaarheid*. De auto-injectoren zijn slechts beperkt houdbaar: 18 maanden voor Epipen® wanneer bewaard bij $t^{\circ} < 25^{\circ}$ (mag niet in koelkast of vriezer); 2 jaar voor Jext® (mag niet in vriezer). Ook de ampullen (Adrenaline HCl Sterop®, Adrenaline Tartrate Sterop®) zijn beperkt houdbaar (3 jaar wanneer bewaard in koelkast tussen 2 en 8°C, slechts 6 maanden bij kamertemperatuur), maar ze zijn wel veel goedkoper dan de auto-injectoren. De auto-injectoren en de ampullen moeten afgeschermd worden tegen licht en ze mogen niet gebruikt worden wanneer de oplossing gekleurd of troebel is, of wanneer zich een neerslag gevormd heeft.

Correct gebruik van de auto-injectoren is vanzelfsprekend belangrijk. Om te oefenen zijn oefenpennen beschikbaar [voor details, zie Folia februari 2013].

2 [http://resuscitation-guidelines.articleinmotion.com/article/S0300-9572\(10\)00441-7/aim/8g-anaphylaxis](http://resuscitation-guidelines.articleinmotion.com/article/S0300-9572(10)00441-7/aim/8g-anaphylaxis)

Recente informatie maart 2014

▼: geneesmiddel onder aanvullende monitoring, waarvoor het melden van ongewenste effecten aan het Belgisch Centrum voor Geneesmiddelenbewaking wordt aangemoedigd.

- De specialiteit **Stribild®**▼ (hoofdstuk 11.4.3.6.) is een associatie van verschillende klassen van antiretrovirale middelen tegen HIV: **elvitegravir** (een integrase-inhibitor), **emtricitabine** en **tenofovir** (twee reverse-transcriptaseremmers), en **cobicistat** (een CYP3A-inhibitor) dat werd toegevoegd om de biologische beschikbaarheid van elvitegravir te verhogen. Er is geen bewijs van meerwaarde van deze nieuwe

associatie ten opzichte van de andere anti-retrovirale associaties, zowel wat betreft de doeltreffendheid als de ongewenste effecten. De ongewenste effecten en interacties zijn deze van de verschillende bestanddelen, met daarnaast ook musculoskeletale stoornissen en niertoxiciteit. Bij gebrek aan langetermijngegevens, de beperkte ervaring en de zeer hoge kostprijs van deze associatie, is dit geen eerstekeuzegeneesmiddel^{1,2}.

- **Ruxolitinib (Jakavi®▼**; hoofdstuk 13.7.) is een proteïnekinaseremmer (inhibitor van Janus kinasen) voorgesteld voor de behandeling van splenomegalie en andere symptomen van myelofibrose. In de klinische studies werd een gunstig effect gezien op het volume van de milt, maar het verband tussen deze volumereductie en de verbetering van de symptomen is onzeker, en er is geen bewijs van meerwaarde van dit geneesmiddel ten opzichte van de traditionele symptomatische behandeling in termen van evolutie van de ziekte en overlevingsduur. Ruxolitinib geeft hematologische en neurologische ongewenste effecten. Het gaat om een weesgeneesmiddel ^{3,4}.

- Een **associatie van clindamycine + tretinoïne voor lokaal gebruik (Tretlinax®**; hoofdstuk 15.5.6.) wordt voorgesteld voor de behandeling van acne met aanwezigheid van comedonen. De ongewenste effecten zijn deze van de bestanddelen; het gaat vooral om huidreacties. Tretinoïne is teratogeen en, hoewel de resorptie gering is, wordt er afgeraden om tretinoïne te gebruiken of te manipuleren tijdens het eerste trimester van de zwangerschap. Anticonceptie wordt dan ook aanbevolen bij vrouwen in de vruchtbare leeftijd.

In verband met de behandeling van acne, zie Folia juli 2005.

- Een **associatie van aciclovir + hydrocortison voor lokaal gebruik (Zovirax Duo®**, hoofdstuk 15.1.4.) wordt voorgesteld voor de symptomatische behandeling van een opstoot van herpes labialis. Er is geen bewijs van meerwaarde van deze associatie ten opzichte van aciclovir alleen, dat trouwens een zeer beperkt effect heeft [zie Folia september 2008]. Men dient rekening te houden met de ongewenste effecten van de twee bestanddelen. Ongeacht de toedieningsweg, bestaat er met corticosteroïden een risico van verslechtering van bepaalde virale infecties en superinfecties⁵.

- De specialiteit **Buscopan Compositum®** (hoofdstuk 8.2.5.), op basis van **metamizol + butylhyoscinebromide**, is uit de markt genomen. Het gebruik van deze associatie bij galblaas- en nierkolieken was niet gerechtvaardigd omwille van de ongunstige risico-batenverhouding [zie Folia november 2003].

- De specialiteit **Dolantine®** (hoofdstuk 8.3.1.) is uit de markt genomen, en er bestaan geen specialiteiten meer op basis van het narcotisch analgeticum **pethidine**.

1 *La Revue Prescrire* 2013;33:408-11

2 *Pharma Selecta* 2013;29:61-4

3 *La Revue Prescrire* 2013; 33:13-6

4 *Australian Prescriber* 2013; 36: 217-8

5 *La Revue Prescrire* 2011;31:414-6